

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä. Selitykset on tarkoitettu sekä sanankuulijoille että sananjulistajien avuksi. Tämä jakso alkaa hiljaisen viikon maanantaista 14.4. ja päättyy kolmanteen pääsiäisen jälkeiseen sunnuntaihin ja äitienpäivään 11.5.

Jeesus Getsemanessa

JOH. 18: 1–27

HILJAISEN VIIKON MAANANTAI 14.4.

Hiljaisen viikon aikana käydään Kristuksen kärsimyshistoria läpi, mutta ei kailta osin siinä järjestyksessä, kuin asiat etenivät. Maanantaina siirrymme tapahtumiin, jotka liittyvät vasta torstain myöhäisiltaan. Sitä ennen Jeesus oli asettanut yläsalissa ehtoollisen, jonka muistona vietämme kiirastorstaita. Tänäpä muistamme Jeesuksen viimeistä iltaa yhdentoista opetuslapsensa kanssa Getsemanessa ennen hänen vangitsemistaan.

Jeesus kävi usein opetuslapsineen Getsemanessa. Puistot ja puutarhat ovat aina edustaneet levon ja rauhan paikkaa, johon on ollut hyvä paeta arkikiirettä ja hälinää. Jeesus vetäytyi yksinäisyyteen levähtämään ja rukoilemaan. Hän väsyi ja tarvitsi lepoa, sillä hän oli luopunut osoittamasta jumalallista voimaansa ja suuruuttaan ollessaan täällä maailmassa. Vain synnitymydessään hän poikkesi meistä. Tällä viimeisellä kerralla Getsemane merkitsi hänelle paikkaa, jossa hän valmistautui raivaamaan meille paluutien takaisin siihen täydelliseen puutarhaan, jonka menetimme syntiinlankeemuksessa.

Uusi testamentti kertoo muutamis-ta Jeesuksen rukouskeskusteluista Isänsä kanssa. Niissä hän ylisti ja kiitti Isää, purki ahdistustaan, piti ylimmäis-papillisen esirukouksensa, rukoili Getsemanessa, piti esirukouksen ristiinnaulitsijoidensa puolesta ja lausui kuolinsanansa ristillä. Ne ovat paljon enemmän kuin pelkkiä esimerkkejä erilaisista rukouksista. Niiden kautta näemme, millainen oli Jeesuksen täydellinen ja luja usko siihen, että kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat.

Kidroninpuro oli vain vähäinen vedenuoma. Kuitenkin se sellaisena muistutti siitä valtavasta kuilusta, joka repesi

meidän ja Jumalan välille syntiinlankeemuksessa. Jeesukselle puron ylittäminen merkitsi kadotuksen vaivan kärsimistä, joka olisi muuten odottanut meitä kuilun toisella puolella. Jeesus tiesi kohtaavansa kärsimyksen. Hän ei kieltäytynyt siitä, koska oli kuuliainen Isän tahdolle. ”Vaikka hän oli Poika, hän joutui kärsimyksistä oppimaan, mitä on kuuliaisuus” (Hepr. 5:8). Jumala tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden. Vapahtajan tehtävää ei voinut täyttää kuin yhdellä tavalla.

Jeesus lausui kolme sanaa kiinniottajilleen: ”Minä se olen.” Monta kertaa aikaisemminkin hän oli käyttänyt itsestään ilmaisua: ”Minä olen.” Vain hän voi olla Hyvä Paimen. Hän on ainoa ovi ikuiseseen. Hän on tie, totuus ja elämä. Kukaan ei pääse Isän luo muuten kuin hänen kauttaan. Myrkyssä olevat pelokkaat opetuslapset kuulivat: ”Älkää pelätkö; minä se olen.” Sanat toivat levollisuuden. Jeesuksen vastustajan, Saulus Tarsolaisen, elämä muuttui sanoista: ”Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat.” Päivän evankeliumissa korostuu se, että Jeesus meni vihollisiaan vastaan. Hän sanoi olevansa se, joka pitää ottaa kiinni ja tuomita, että muut pääsisivät vapaaksi. ”Minä se olen. Antakaa näiden toisten mennä.”

Jumala oli tehnyt pelastussuunnitelmansa valmiiksi kysymättä muiden mielipidettä. Kaikki tapahtui, kun oli aika. Kirjoitukset kävivät toteen. Jeesus oli rohkea ja levollinen, koska asiat eivät edenneet sattumanvaraisesti. Siksi hänen vastustajansa joutuivat hämmennyksiin. He perääntyivät, jotkut kaatuivat maahan avuttomuuttaan, kokiessaan Jeesuksen ihmeellisen suuruuden.

Oma lukunsa päivän evankeliumissa on se, mikä koskettaa Pietaria. Kalastaja Simonista tuli Jeesuksen palveluksessa ihmisten kalastaja Pietari. Hän oli Jumalan suunnitelmassa ja antamassa tehtävässä.

Voidakseen suorittaa elämäntehtävänsä loppuun hänen täytyi käydä kova koulu ja olla Jeesuksen kasvatettavana. Jeesus näki hänen lävitseen, varoitti häntä, mursi ja pelasti hänet. Pietari joutui kokemaan monia tappioita ja nöyryytyksiä, mutta hän pääsi myös tuntemaan Jeesuksen uskollisuuden ja rakkauden. Jeesuksen lohdutus ja lupaukset nostivat hänet, kun hän oli joutumassa epätoivoon omasta itsestään.

Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus lähetti erikseen terveiset Pietarille. Näin hän vakuutti antaneensa hänelle anteeksi. Pietari oli kolmesti kieltänyt hänet. Hänen piti yhtä monta kertaa vakuuttaa Herralleen rakkauttaan. Jeesus osoitti hyväksyvänsä Pietarin vilpittömän tunnustuksen asettamalla hänet paimenen tehtävään muiden apostolien läsnä ollessa. Lankeemus opetti Pietarille paljon. Usein malttamaton ja itsevarmana esiintynyt mies joutui nöyrytymään, opettelemaan kärsivällisyyttä ja luottamaan vain Kristuksen lupauksiin ja rakkauteen. Pietarista tuli ennen kaikkea toivon apostoli.

Päivän evankeliumin tapahtumat päättyvät ylipappi Hannaksen ja Kaifaksen luo. Jeesus oli Hannaksen luona kuulusteltavana. Hän osoitti, että usko ei merkitse alistumista vääryyteen vaan pahalle on tehtävä vastarintaa. Hän vaati selitystä sotilailta, joka oli ilman syytä lyönyt häntä. Hannas oli erotettu ylipappi mutta erittäin arvostettu juutalaisten keskuudessa. Häntä pidettiin yhä ylipappina. Hänen luotaan Jeesus vietiin sen vuoden virallisen ylipapin, Kaifaksen, luo köysillä sidottuna. Kaifaksen ehdotuksesta juutalaisten uskonnolliset johtajat päättivät tappaa Jeesuksen. ”Olisi parasta, jos yksi mies kuolisi koko kansan puolesta.” Jumalan vastustaja saattaa tietämättään lausua tärkeän totuuden. Jumalalla oli vain yksi ratkaisu meidän syntiongelmaamme: Jeesuksen oli kuoltava. Meidän kannaltamme parasta, mitä voimme kuulla, on, että Ju-

mala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa. ●

Antti Herkkola

Kirkkoherra, Kalvolan seurakunta

Jeesus tutkittavana

JOH. 18: 28–40

HILJAISEN VIIKON TIISTAI 15.4.

Jeesus oli tutkittavana, mutta millainen oli hän, joka häntä tutki? Pilatus – täydelliseltä nimeltään Pontius Pilatus – on ainoa henkilö Jeesuksen ja hänen äitinsä lisäksi, joka mainitaan apostolisessa uskontunnustuksessa. Hän oli roomalainen maaherra, joka tuomitsi Jeesuksen kuolemaan ja ristiinnaulittavaksi. Hän asui Kesareassa Välimeren rannalla ja kävi Jerusalemissa oikeastaan vain suurten juhlien yhteydessä, jolloin sinne kokoontui paljon kansaa. Hänen piti olla paikalla harjoittamassa tuomarintointia ja johtamassa roomalaisia joukkoja, mikäli kansa alkaisi kapinoida. Juutalaiskirjailijat Filon ja Josefus syyttivät häntä monista vääryyksistä ja ilkeydestä. Virkaan astuttuaan hän oli muun muassa antanut joukkojensa marsia Jerusalemiin mukanaan keisarin kuvalla varustetut sotamerkit ja roomalainen hopeakotka. Aikaisemmat maaherrat ottivat huomioon kansan tunteet ja välttivät tällaisia tekoja. Kuolemanrangastuksen uhasta huolimatta juutalaiset reagoivat voimakkaasti. Pilatus antoi heille periksi ja kuvat poistettiin.

On arveltu, että Luuk. 13:ssa mainittu tapahtuma viittaa tapahtumaketjuun, joka alkoi Pilatuksen otettua osan tempelilin aarteista rakentaakseen vesijohdon. Sen piti tuoda vettä kaupunkiin lähteestä, joka oli 40 kilometrin päässä kaupungista. Kansa osoitti mieltä pyhäkönryöstöä vastaan. Sen seurauksena suuri joukko sai sotilaiden kädestä surmansa. Luukas kertoi, että Pilatus surmautti Jerusalemin tempeliin tulleita galilealaisia.

Pilatus oli vähällä joutua vastaamaan keisarille julmasta toiminnastaan maaherrana, mutta keisari kuoli hänen ollessaan vielä matkalla. Oikeudenkäynnin tulos ei ole tiedossa, eikä Pilatuksen myöhemmistä vaiheista ole varmuutta. Erään tiedon mukaan hän teki itsemurhan, toisen mukaan hänet teloitettiin. Vuonna 1961 löydettiin Kesareasta ensimmäinen arkeologinen todiste Pilatuksen olemassaolosta: kivilaatta, johon on hakattu muun muassa hänen nimensä.

Pilatus tunnetaan parhaiten Jeesuksen tuomarina. Hän oli sitä mieltä, että juutalaiset olivat kateudesta luovuttaneet Jeesuksen hänen käsiinsä. Maaherra itse olisi mieluummin laskenut hänet vapaaksi. Mutta ratkaisevalla hetkellä Pilatus antoi periksi juutalaisten johtajien ja kansanjoukon ristiinnaulitsemisvaatimukselle. Se, että hän lopulta suostui oikeusmurhaan, ei johtunut halusta olla mieliksi juutalaisille, vaan pikemminkin keisarin epäsuosion pelosta. Hän ei halunnut keisarin saavan kuulla, että Juudeassa oli taas ollut levottomuuksia. Tämä käy selvästi ilmi pilkallisuudesta, jolla hän torjui juutalaisten pyynnön saada oikaistuksi ristin päällekirjoitus. Hän tunsu mielihyvää, kun sai surmauttaa hankalan kansan kuninkaan.

On sanottu, että Pilatus osoitti enemmän arvontoa ja myötätuntoa Jeesusta kohtaan kuin moni tämän päivän kristityn nimeä kantava. Pilatus halusi ottaa selvää, olivatko Jeesukseen kohdistetut syytökset oikeita. Tänä päivänä kohtaamme usein tilanteita, joissa Jeesusta arvostellaan ja halveksitaan, mutta ei tiedon vaan tiedon puutteen tähden. Pilatus tahtoi herättää sääliä Jeesusta kohtaan ja päästä pois hankalan ratkaisun tekemisestä. Hän päätyi samaan, mihin moni muukin ja mikä on totuus Jeesuksesta: ”En voi havaita hänen syyllistyneen mihinkään rikokseen.”

Jeesus oli synnitön. Siksi hän saattoi olla kuoleman voittaja. Kukaan muu ei sii-

hen olisi kyennyt. Kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla. Kuolemalla on luja ote koko ihmiskuntaan. Jeesus ei mennyt tuskien tielle saadakseen osakseen sääliä. Se ei meitä auttanut. Säälin kyyneleitä vuodattaville naisille hän sanoi: ”Älkää minua itkekö, vaan itkää itseänne ja lapsianne.” Jeesus haluaa olla – ei säälin vaan omantunnon herättäjä. Jeesus on kuningas valtakunnassa, jota hallitsee totuus. Siksi hänen kruununsa-kin on tässä maailmassa toisenlainen.

Totuus meistä on karvas, mutta totuus Jumalan rakkaudesta on ihana. Syntinen on oikeutettu turvautumaan uskossa Jeesukseen ja hänen puhtauteensa. Kun totuuden piikki painaa meidän tuntoamme, sitä ei pidä jäädä säälitellen katselemaan. Ainoa lääke tunnon vaivoihin on Jumalan evankeliumi. Pilatus kohotteli olkapäitään ja kyseli, mikä on totuus. Hän näytteli rehellistä, mutta vältteli totuutta. Mitä paljon elämä muuttuisikaan hyvään suuntaan, jos tultaisiin Vapahtajan tykö. Moni kieroön kasvanut elämä on tullut suoraksi hänen seurassaan. Tärkeintä on se, että hänen seurassaan kuljetaan kohti ikuista elämää. Ei ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Jeesuksessa Kristuksessa ovat. ●

Antti Herkkola

Jeesus tuomitaan

JOH. 19: 1–16

HILJAISEN VIIKON KESKIVIIKKO
16.4.

Päivän evankeliumi alkaa riipaisevalla kuvauksella. Jeesus ruoskittiin, ja sotilaat pilkkasivat häntä pukien hänet ylipapin virkapuvun kaltaiseen asuun. Vanha testamentti kuvaa Jumalan ja hänen sanansa pilkkaamista, halveksimista ja häpäisemistä ja ennustaa Messiaan saavan kaikeksi tämän osakseen. Erityisesti profeetta Jesajalla on keskeisenä aiheena Messiaan

häväistys, pilkka kärsimys ja halveksitus tuleminen. Uudessa testamentissa jotkut kreikan pilkkaamista tarkoittavat sanat voidaan ymmärtää jonkun maineen vahingoittamiseksi tai panetteluksi. Jeesukseen kohdistettu pilkka, herjaus ja halveksunta olivat ennen kaikkea Pyhän häpäisyä.

Jumalanpilkka, kunnioituksen puute, julkea ylimielisyys, Jumalan häpäiseminen sanoin ja teoin eivät ole vain suoranaista herjaamista, vaan usein Jumalan syyttämistä siitä, että hän on paha tai epäoikeudenmukainen. Usein ummistetaan silmät ja kielletään se hyvä, mitä hän on antanut, tai ei suostuta näkemään todistuksia hänen olemassaolostaan. Näin kävi Jeesuksen kohdalla. Hän ei joutunut ainoastaan ihmisten pilkkaamaksi. Häntä itseään syytettiin jumalanpilkasta. Hän oli sanonut olevansa Jumalan Poika.

Syytös jumalanpilkasta ei tullut Jeesukselle yllätyksenä. Hän tiesi kärsimyksensä etukäteen. Fariseukset herjasivat häntä syyttäen, että hän ajoi ulos riivaajia pahojen henkien päämiehen voimalla. Roomalaiset sotilaat pilkkasivat häntä pukemalla hänen ylleen tulipunaisen viitan, panemalla hänen päähänsä orjantappurakruunun ja asettamalla ruo'on valtikaksi hänen oikeaan käteensä, koska hän oli sanonut olevansa kuningas. Suuressa neuvostossa häntä syljettiin kasvoihin ja lyötiin. Hänen kasvonsa peitettiin, ja lyöjät sanoivat: ”Profetoi meille, Kristus, kuka se on, joka sinua löi.” Hänen riippuessaan ristillä ohikulkijat, hallitusmiehet, roomalaiset sotilaat ja toinen hänen kanssaan ristiinnaulituista ryöväreistä pilkkasivat häntä. Tämä on toistunut kautta aikojen. Murheellista on, että eivät ainoastaan ei-kristityt, mikä on luonnollista, vaan heidän mukanaan monet nimikristityt halveksivat häntä. Usein halveksunta tulee niiltä, jotka ovat luopuneet uskostaan. Raamattu varoittaa kristittyjä istumasta siellä, missä pilkkaa-

jat istuvat. Herjaus on pantava pois. Saakoon Jumalaa uskoviltaan osakseen kunnioitusta ja kiitosta, ei sitä, että hänen nimensä tulee pilkatuksi ja häväistyksi.

Kuninkaaksi kruunatun tulee astua kansansa eteen. Jeesus tuli omiensa tykö, mutta hänen omansa huusivat: Ristiinnaulitse! Kuningas vaikenä, sillä kansan vaatimuksen olikin toteuduttava. Se oli erityisesti Jumalan tahto. Jo ensimmäiset ihmiset tulivat tietoisiksi naisen jälkeläisestä, joka voittaa pahan, mutta tulee haavoitetuksi. Hän avaa kuitenkin paluutien takaisin Jumalan yhteyteen. Kadotuksen sijaan avautuu tie iankaikkiseen elämään. Vanhan testamentin monien Jeesuksesta annettujen esikuvien joukossa oli pääsiäislammas. Egyptin orjuudesta vapautuville se oli kuin sinetti vapauteen pääsemiselle.

Esikuvat Jeesuksesta lakkasivat silloin, kun Jumalan Karitsa uhrattiin Golgatan ristillä. Johannes sanoo, että noin kuudennen hetken vaiheilla, puolen päivän aikaan, Pilatus antoi periksi. Samaan aikaan kun viimeisen kerran esikuvallinen pääsiäislammas teurastettiin, luovutettiin Jeesus ristiinnaulittavaksi. Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa. Jeesus otti meidän syntiemme tuomion kannettavakseen. Hän otti pois maailman synnin, jotta me saisimme vapautua tuomiosta. Pilatuksen esitettyä viimeisen vetoimuksensa Jeesuksen puolesta ylipapit sanoivat, ettei heillä ole muuta kuningasta kuin keisari. Oli uskomatonta, että juutalainen saattoi sanoa niin. Jumalahan oli Israelin ainoa kuningas. Mutta kun Jumala tuli persoonallisesti kansansa luo, se hylkäsi hänet ja vakuutti uskollisuutta keisarille, häikäilemättömälle pakanalle.

Jeesukseen sovellettiin jumalanpilkasta säädettyä rangaistusta. Syytös oli väärä, koska syytöksen tekijät eivät nähneet totuutta. Jeesus sanoi vapaana ollessaan,

että jokainen synti ja pilkka annetaan ihmisille anteeksi, mutta Hengen pilkkamista ei anneta anteeksi. Monille se hetki Pilatuksen palatsissa, jolloin Jeesus tuomittiin, oli tietoista tunnon kovettamista. Aiheen Jeesus sanoille Hengen pilkkaamisesta antoivat fariseukset. He sanoivat Jeesuksen ajaneen pahoja henkiä ulos saastaisen hengen voimalla. Pyhän Hengen nimittäminen saastaiseksi hengeksi ja Jumalan Hengen kautta tehdyn työn leimaaminen paholaisen työksi on jumalanpilkkaa. Jos joku sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan tai pilkkaa tietämättömyydestä Jumalan Poikaa hänen esiintyessään halpana ihmisenä, hän saa uskoa sen anteeksi. Jos ihminen sen sijaan on tullut tuntemaan jumalallisen Hengen, joka ilmaisee voimansa Kristuksen kautta, mutta kuitenkin vastustaa ja herjaa Henkeä, hän osoittaa paatuneensa siinä määrin, että katumus ja samalla myös anteeksisaaminen käy mahdottomaksi. Nämä varoituksen sanat ovat edelleenkin ajankohtaisia.

Kristillisen julistuksen ydin on siinä, että Jumalan Pojan veri puhdistaa kaikes-ta synnistä. Lohdullista on, että Jeesuksen sovitustyö avaa syntiselle varman mutta ainoan tien pelastukseen. Varmaa on senkin, että sitä, joka tulee Jeesuksen tykö, ei heitetä pois. ●

Antti Herkkola

Pyhä ehtoollinen

JOH. 13: 1–15

KIIRASTORSTAI 17.4.

Kiirastorstain evankeliumin äärellä olemme tulleet Johanneksen evankeliumissa taitekohtaan. Jeesuksen tunnusteot ovat tähän asti saaneet paljon huomiota osakseen. Tästä alkaen Jeesuksen kärsimystien kuvaaminen saa päähuomion. Se huipentuu ylösnousemukseen. Siinä tulee lopullisesti ilmi Jeesuksen valta ja voima. Hän on maailman Vapahtaja. Hän kirkastaa

meille myös Jumalan olemuksen, anteeksiantavan rakkauden meitä kohtaan.

Johannes painottaa evankeliumissaan, että Jeesus tiesi koko ajan, mitä hänelle tapahtuisi. Hänen ajatuksiaan hallitsi kahden suuren asian odottaminen. Toisaalta hän odotti paluuta Isän tykö kirkkauteen. Se oli riemullinen asia. Toisaalta hän valmistautui myös kärsimään, sillä ilman sitä ei paluu kirkkauteen voinut toteutua. Jumala oli lähettänyt Poikansa maailmaan kärsimään meidän syntisten puolesta, jotta me emme joutuisi kadotukseen. Odottaessaan tulevia tapahtumia Jeesuksen mielen täyttivät myös inhimillinen suru ja kaipaus, niin kuin ne aina liittyvät kuoleman kohtaamiseen. Hänen on luovuttava rakkaistaan, niistä jotka olivat ottaneet hänet vastaan ja tulleet hänen omakseen. Hän halusi osoittaa heille rakkauttaan loppuun asti, niin kuin se vain oli mahdollista.

Johannes sanoo pääsiäisjuhlan olevan tulossa ja Jeesus opetuslapsineen on koontunut aterialle. Hän ei tarkemmin sano, mistä aterialta on kyse. Hän olettaa lukijoiden tietävän muitten evankelistojen kertoman perusteella, että kyseessä oli Jeesuksen viimeinen ateria opetuslastensa kanssa. Vaikka Johannes ei tässä yhteydessä puhu ehtoollisen asettamisesta, hän on muissa yhteyksissä puhunut paljon sen merkityksestä. Sen sijaan hän kertoo Jeesuksen tällä aterialla pesseen opetuslastensa jalat. Se ei sinänsä ollut poikkeuksellista. Oli tapana, että vieraiden pölyiset jalat pestiin ennen aterialle ryhtymistä. Poikkeuksellista oli se, että Opettaja asettui palvelijaksi oppilaittensa eteen. Pietari lausui taas kerran ääneen sen, mitä monet muutkin ajattelivat, mutta olivat hiljaa. Jeesus ei saisi alentua palvelijaksi.

Muuta vaihtoehtoa ei kuitenkaan ollut, sillä Jeesus kertoi tuolla teollaan sellaista, mitä ihmissilmät eivät voineet luonnostaan nähdä. Hänen tulee palvella meitä, muuten me emme tule puhdistetuiksi

synneistämme emmekä voi pelastua. Jumala antaa meille anteeksi vain sillä perusteella, että Jeesus sovittaa meidän syntimme ja me otamme tämän hänen lahjansa uskossa vastaan.

Vaikka päivän evankeliumi ei kiinnitä varsinaista huomiota ehtoollisen asettamiseen, meidän on lupa ja syytäkin niin tehdä juuri kiiristorstaina. Samoin kuin evankeliumin saarna ja kaste, on ehtoollinenkin Jeesuksen säätämä. Sanansa välityksellä hän tekee puhdistavaa työtään ihmisten sydämessä. Tästä hän esikuvallisesti puhui pestessään opetuslastensa jalat. Ehtoolliseen liittyen Jeesus paljastaa odottavansa sitä hetkeä, jolloin hän saa olla ikuisesti omiensa kanssa kirkkaudessa. Siellä ollaan uudistuneina ja täysin puhdainta vaelluksen lioista ja pölyistä. Ajatus onnellisesta jälleennäkemisestä perillä kotona pohjautuu Jeesukseen uskovilla Vapahtajan omiin sanoihin. Kristuksen kirkko viettää ehtoollista viimeiseen päivään asti, jotta uskovat jaksaisivat kilvoitella eivätkä menettäisi osallisuuttaan taivaalliseen juhla-ateriaan. Ehtoollinen auttaa kristittyjä siinä, että he eivät unohtaisi iankaikkista päämääräänsä.

Ennen kaikkea ehtoollinen on kuitenkin vanhurskautuksen väline. Se on puhdasta evankeliumia. Se ei toisin sanoen ole teko, jonka me teemme Kristukselle vaan jonka hän tekee meille. Hän julistaa meille siinä syntien anteeksiantamuksen. Asetussanat ilmaisevat sen selvästi: ”Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän edestänne” ja: ”Tämä on minun vereni, joka vuodatetaan teidän edestänne.” Nämä sanat merkitsevät, että meidän itsemme ei enää tarvitse maksaa syntivelkaamme Jumalalle, vaan kaikki on maksettu silloin, kun Kristus antoi itsensä meidän edestämme. **Martti Luther** kirjoitti: ”Messu (Ehtoollinen) ei ole mikään teko tai uhri, vaan sana ja merkki Jumalan armosta, ja sen Jumala kohdistaa mei-

hin saadakseen aikaan ja vahvistaakseen meissä uskoa häneen (nimitäin siihen, että hän on meitä kohtaan armollinen).” Apologiassa todetaan: ”Sakramentti on asetettu olemaan lahjaksi saadun syntien anteeksiantamuksen sinettinä ja todistuksena, ja sen tähden sen on määrä kehottaa säikähtyneitä omiatuntoja olemaan aivan varmoja siitä ja uskomaan se, että synnit saadaan anteeksi lahjaksi”.

Ehtoollisessa kaksi persoonaa, Jumala ja ihminen, kohtaavat hyvin henkilökohtaisella tavalla. Siinä Jumala antaa ihmiselle omakohtaisen ja vapauttavan todistuksensa syntien anteeksiannosta. Siinä saadaan leivän myötä Kristuksen ruumis ja viinin myötä Kristuksen veri. Kristus on todellisesti ehtoollisessa läsnä, ei näennäisesti, niin kuin helposti järkeilevä ihminen asian selittää. Ehtoollinen ei ole symboli poissa olevasta Kristuksesta vaan todistus hänen läsnäolostaan. Se ei saa merkitystään niiden kautta, jotka palvelusta toimittavat, eikä edes niiden uskon kautta, jotka sen vastaanottavat, vaan siitä, että Kristus on sen asettanut. Ihmisten lausumat sanat eivät saa Kristuksen ruumista ja verta läsnä oleviksi, vaan sen tekee ainoastaan hänen lupauksensa ja sanansa. Toinen asia on sitten se, että Jeesus lähettää aina opetuslapsensa toimimaan sen esikuvan mukaisesti, jonka hän antoi palvellessaan opetuslapsiaan. Jeesuksen rakkaus tulee edelleenkin näkyviin opetuslasten elämän kautta. ●

Antti Herkkola

Maksettu kokonaan

JOH. 19: 16–30

PITKÄPERJANTAI 18.4.

Ihmiskunnan historiassa on kaksi suurta perjantaita: luomisen ja lunastuksen päivät. Jumala loi ihmisen persoonalliseen ja ikuisen yhteyteen kanssaan, nauttimaan Jumalan töistä ja sanomaan kiitos. Juma-

lan käskyn rikkominen, synti, särki tämän yhteyden ja toi monikertaisen kuoleman. Ymmärtääksemme lunastuksen pitkänperjantain hyvät uutiset, on ensin kuultava huonot uutiset: ”Kaikki ovat syntiä tehneet...” ”Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan...” (Room. 3.) Mitä hyödyttää toistella ihmisen pahuutta, se masentaa, musertaa itsetunnon ja tukahduttaa pyrkimyksen hyvään? Miksi kampanjoidaan syövästä ja sydänsairauksista? Nehän ovat ikäviä. Eikö niin tehdä, että ihmiset hoitaisivat itseään ja hakeutuisivat ajoissa tutkimuksiin ja hoitoon? Peitteleminen ja puhumattomuus eivät auta. Synti on pahempi kuin syöpä, sillä syöpä tappaa, mutta synti vie helvettiin (Matt. 10:28). Mutta nyt syntiin on sataprosenttinen lääke: Jeesuksen sovintoveri. ”Jeesuksen, Jumalan Pojan veri puhdistaa kaikesta synnistä.” Siksi pitkäperjantai on *Good Friday*.

Jeesus kantoi itse ristiään kaupungin ulkopuolelle Pääkallonpaikalle, jotta me synnin syyllisyydestä vapaina saisimme käydä porteista sisälle ikuisen elämän kaupunkiin (Ilm. 22:14). Johannes kirjoittaa itse näkemänsä ja kuulemaansa. Kuvauksessa ollaan koko ajan ristin juurella. Sinne meidänkin on syytä asettua. Ristillä oli Pilatuksen kirjoituttama taulu, mutta ei maaherra itse. Hänen kaltaisensa voivat lausua käsityksensä Jeesuksesta, mutta eivät tule Jeesuksen ristille. He ovat hyviä ja murtumattomia. Tunnettehan pilatus-tapaukset, aina oikeassa ja kaikkeen syyttömiä, vaikka pelkäisivät ihmisiä enemmän kuin Jumalaa ja omaatuntoaan. Mitä asiaa heillä olisi syntisten hoitopaikalle? Sittemmin sanoma ristiinnaulitusta Kuningaasta on meidänkin kielellämme tullut kyliin ja kaupunkeihin, sinua lähelle. Älä kulje ohi ja jää osattomaksi, sillä tässä elämässä ei kukaan voi päästä pidemmälle kuin Jeesuksen ristin juurelle.

Tyyli ja arvokkuus saavat hetkeksi jäädä, kun selittämätön viha tihkuu kuole-

vaa Jumalan Poikaa kohtaan vihamiesten taholta. Mutta Johannes ei kirjoita tätä. Sen sijaan hän mainitsee jotakin teoloitusryhmän neljästä pakanasotilaasta, jotka jakoivat Jeesuksen ainoan maallisen omaisuuden, vaatteet ja arpoivat ystävän kutoman ja lahjoittaman saumattoman paidan. Johannes mainitsee sellaisia Raamatun ennustuksia Messiaasta, joihin hän havahtui niiden täytyessä ja jotka vahvistivat hänen uskonsa. On yksi kirja, jonka kirjoitukset käyvät toteen. Sekään ei ole sattumaa, että kaikki mitä Jeesus sanoi ristillä, oli suoraa lainausta Vanhasta testamentista. Mitä tämä puhuu Raamatun arvovallasta? Emme rohkene halveksia ketään, joka viittaa Raamatun sanaan.

Evankeliumit ovat tallettaneet seitsemään eri yhteyteen Jeesuksen sanoja ristillä. Viitatkoon täydellisyyden luku siihen, että Golgata saarnaa täydellistä rakkautta, täydellistä kärsimystä, täydellistä pyhyyttä, täydellistä tuomiota ja täydellistä pelastusta. Johannes on kertonut kolme Jeesuksen sanaa: rakkauden, kärsimyksen ja voiton sanat.

Rakkauden sanan hän lausuu äidilleen ja Johannekselle. Heidän lisäksi Jeesuksen ystäväistä olivat läsnä kaksi muuta Mariaa, ja niin kuin on arveltu Salome, Jeesuksen äidin sisar, Sebedeuksen puoliso. Jeesus sisaruksista vanhimpana huolehti noin 50-vuotiaasta leskiäidistään. Ehkä sisaruksista kukaan ei ollut edes paikalla. Perimätiedon mukaan Maria oli Johanneksen mukana myöhemmin Efesossa ilmeisesti sen jälkeen, kun evankeliumi oli valmistunut Jerusalemin tärkeän kokouksen syksyn 49 jKr aikoihin. Jeesus ei ollut hurmahenki. Äidin toimeentulo olisi voitu hoitaa ihmeelläkin, mutta on Jumalan tahto, että kristityt huolehtivat itsestään ja toisistaan.

Sitten on kärsimyksen sana: ”Minun on jano” (Ps. 22:16; 69:22). Hänen kielenä kuivui, jotta meidän kielemmekin olisi vapaa. Mihin? Hänen kätensä ja jalkansa

naulattiin, jotta meidän kätemme ja jalkamme olisivat vapaat. Mihin? Hänen päätään puristi orjantappura, jotta meidän ajatuksemme ovat vapaat. Mihin? Vielä polttavampi oli sielun jano, sillä hän tuli Jumalan hylkäämäksi. (Ps. 22:3) Siinä ei tarvitse tulla hylätyksi, jos sielusi janoaa Jumalaa. Sinulle on avattu elämän lähde.

Kolmas sana on voiton sana: ”Se on täytetty.” Johannes läheltä kuulee sen. Nyt löytyi pään kallistukselle paikka (Matt. 8:20). Nyt oli Jobin kaipaama ratkaisija ihmisen ja Jumalan välillä ja ”puolustajani korkeudessa” tullut (Job 16:19, 21). Nyt oli Vanha testamentti ja Isän antama tehtävä ja tahto täytetty, syntinen sovitettu ja helvetti puolestamme kärsitty (Joh. 4:34; 17:4; Matt. 5:17; Hepr. 2:14,15). Emme kivitä synnintekijää, koska yksi on jo ”kivitetty” puolestamme. Jumalan laki ei ole muuttunut, mutta meidän asemamme sijaisemme uhuriin turvautuvina on muuttunut. Pitkäperjantai on Jeesuksen ajallisen kutsumuksen päätös ja voitto. Pääsiäinen on Isän sinetti ja vastaus sanoihin ”se on täytetty”. Ihmiselle ei jää mitään täytettävääsi Tässä löytää ja saa syntinen armon, rauhaton rauhan, levoton levon, epävarma varmuuden ja iloton ilon.

Jeesuksen ajalta on löydetty papyrusverokuitteja, joiden tekstin yli on kirjoitettu ”telestai” eli ”maksettu kokonaan”. Pyhään Raamattuun on kirjoitettu Jeesuksen sana, jota meiltä ei kukaan voi ottaa pois: maksettu kokonaan! ●

Keijo Rainerma

Rovasti, kirkkoherra,
Kankaanpään seurakunta

Kristus on ylösnoussut!

JOH. 20: 1–10

PÄÄSIÄISPÄIVÄ 20.4.2014

Kuinka moni meistä tahtoisikaan, että haudat aukeaisivat ja kuolleet voisivat he-

rätä henkiin. Kuinka monta rakasta ihmistä olemmekaan joutuneet laskemaan maan poveen, kuinka monet itkut on itketty menetety ikävästä? Kuinka lohdutonta voikaan suru olla! Miten voisin unohtaa pienenä poikana näkemäni ystäväperheen isän murtuneen itkun pienen arkun kantta vasten. Voisinko unohtaa ystäväni yllättävän kuoleman? Voisinko pyyhkiä pois surevan läheisen epätoivoisen katseen?

Kuolema, vihollisista viimeinen, näytetty yhä vielä todellisena vihollisena. Sen edessä on jokaisen kerran taivuttava. Kerran koittaa hetki, jolloin mitkään toimet eivät palauta elämään vaan on siirryttävä ajan rajan toiselle puolelle. Ei kuoleman kieltäminen, unohtaminen tai kiertäminen voi estää sen saapumista. Sen rajan ylitämme jokainen yksin. Vielä ei vihollisista viimeistä ole otettu pois, vaikka sen valta on voitettu.

”Mutta nyt Kristus on herätetty kuolleista, esikoisena niiden joukosta, jotka ovat kuolleet”, julistaa meille Jumala Paavalin välityksellä ja jatkaa: ”Kun kerran kuolema sai alkunsa ihmisestä, samoin kuolleiden ylösnousemus on alkanut ihmisestä. Sillä niin kuin kaikki ihmiset Aadamista osallisina kuolevat, niin myös kaikki Kristuksesta osallisina tehdään eläviksi, jokainen vuorollaan: esikoisena Kristus ja sen jälkeen Kristuksen omat, kun hän tulee.”

Meidän ei siten kristittyinä tarvitse katella elämää tai kuolemaa niiden tavoin, joilla ei ole toivoa. Jeesus nousi kuolleista tai niin kuin sana sanoo: Hänet oli nostettu kuolleista (Mark. 16:6). Jeesuksen ylösnousemus oli Jumalan teko. Kerran myös meistä jokainen herää Jeesuksen lempeään kosketukseen ja varsinainen elämä alkaa.

”Sapatin mentyä, viikon ensimmäisenä päivänä” eli kreikkalais-roomalaisen ajanlaskun mukaan sunnuntaina naiset

menivät haudalle. Pääosassa on Magdalan Maria, jonka Luukas kertoo Jeesuksen vappautaneen pahoista hengistä (Luuk. 8:2–3). Tämän jälkeen hän ei evankeliumeissa enää esiinny. Lohdullista Jumalan valtakunnassa on se, että paljon anteeksisääntä rakastaakin paljon, syvältä noussut pääsee lähelle auttajaansa. Matteus (28:1) mainitsee Magdalan Marian lisäksi ”sen toisen Marian” ja Markus (16:1) vielä Salomen. Luukas (24:1) puhuu vain naisista. Vaikka Jeesuksen kerrotaan myöhemmin ilmestyneen ruumiillisessa muodossaan Jerusalemissa ja Galileassa, niin kaikki eivät tietenkään ihmettä uskoneet. Kristinuskon arkkivihollinen toiselta vuosisadalta, Celsus, sanoi ylösnousemususkon perustuvan ”hysteeristen naisten” hallusinaatioon.

Marialle ja muille naisille hautakiven siirtyminen oli ensimmäinen merkki siitä, että jotain erikoista oli tapahtunut. Kivi ei ollut poissa siksi, että Jeesus pääsi haudasta, vaan siksi, että opetuslapset pääsisivät hautaan todistamaan tapahtunutta. Haudalla olivat käärinliinat, joiden sisältä Jeesus oli ”haihtunut” pois. Torinon liinat toimivat joidenkin mielestä tästä yhtenä todisteena. Käärinliinoja ei ollut poistettu väkivalloin ruumiin ympäriltä eikä niitä ollut ruumiin mukana ”varastettukaan”.

Maria Magdaleena toimi pelästyneiden naisten (Mark. 16:8) viestinviejänä opetuslapsille kertoakseen heille, että ruumis oli varastettu. Opetuslapset ensin kielsivät tapahtuneen, mutta vakuuttelu auttoi ja kilpajuoksu haudalle alkoi, Pietarin ollessa Johannesta vanhempana hidasjalkaisempi.

Kurkistus hautaan ja havainto, että käärinliinat olivat siististi paikoillaan. Se vakuutti evankelista Johanneksen, ”jota Jeesus rakasti”. Johannes ”näki ja uskoi” – autuaat siis ne, jotka uskovat, vaikka eivät näe! Kun Lasarus oli noussut kuolleista,

hän ilmestyi ihmisten eteen käärinliinoissa. Se sopii, sillä kuolevainen hän oli edelleen, sen sijaan Jeesus oli noussut lopullisesti ja peruuttamattomasti, kuoleman valta oli kukistettu. ●

Juha Vähäsarja

Pastori, rehtori,

Suomen Raamattuopisto

Ylösnouseksen kohtaaminen

JOH. 20: 11–18

2. PÄÄSIÄISPÄIVÄ 21.4.

Moniulotteiseksi voisi kuvata Jeesuksen ja Marian välistä vuoropuhelua. Se etenee hyvän elokuvan tavoin: epätoivoa seuraa ihmetys, joka muuttuu lopulta ylitsevuo tavaksi iloksi. Keskustelun loppupuolella Jeesus kutsuu opetuslapsijoukkoaan tavalla, joka avaa ikkunan koko pääsiäiseen. Hän nimittää seuraajiaan veljiksi (*adelphos*). Jeesuksella olisi kaikki oikeus kutsua heitä luopioiksi tai pettureiksi. Onhan kyse siitä seurueesta, joka jätti hänet yksin Getsemanen puutarhaan vangitsijoiden käsiin. Kuitenkin hän valitsee tuon tärkeän sanan, veli. Juuri sen tuomaa lohdutusta ja rohkaisua tarvitsevat opetuslapset kaikkein kipeimmin.

Aikaisemmin evankeliumissa on tullut esille toinen määritelmä, ystävä (Joh. 15:15). Kyseessä ei ole vain pinnallinen ystävä, tuttava (*hetairoi*). Siis sellainen ihminen, johon törmäät silloin tällöin kerrostalon rappukäytävässä. Tiedät hänet, muttet kuitenkaan tunne. Sen sijaan kyseinen kreikankielen sana (*philos*) merkitsee ystävää, johon ollaan sydänjuuria myöten kiintyneitä. Näin ollen Jeesus kutsuu opetuslapsiaan valituikseen ja uskoituikseen.

Tyhjän haudan äärellä asetelma syvenee entisestään. Kun Jeesus käskee Mariaa viemään sanaa veljilleen, hän samalla paljastaa Jumalan suunnitelman. Isä on lähettänyt Poikansa ihmiseksi ihmisten

keskelle eli näiden veljeksi. Kun rikkiviisaat teologit paneutuvat tähän aihepiiriin, esillä on usein kaksi termiä: *inkarnaatio* ja *kenosis*. Jälkimmäinen termi ei tarkoita pelkästään Kristuksen tyhjentymistä jumalallisista ominaisuuksista kuten kunnian ja majesteettisuudesta. Se pitää sisällään myös tulemisen erityisen kurjaksi ihmiseksi. Toisin sanoen Kristuksessa Jumala itse laskeutui alas ihmisten hätään ja lastasi harteilleen ihmiskunnan ahdistuksen, häpeän, synnin ja syyllisyyden. Varhaiskirkon vaikuttaja piispa **Meliton** kiteyttää tämän ytimekkäästi saarnassaan: ”Hänet, joka ripusti maan, ripustetaan. Joka takoi taivaat, on taottu puuhun. Joka kiinnitti kaiken, on kiinni puussa. Valtias ta on pahoinpidelty. Jumala on surmattu.”

Kaikessa tässä Jeesus on hankkinut ystävilleen lapsenoikeuden: Jeesuksen Isä on tästä eteenpäin myös hänen omiensa Isä. Jumalan Poika on näin ollen lapseuden välittäjä. Siellä, missä hän liikkuu ja vaikuttaa, on läsnä armon ja rakkauden valtakunta, jonka vaikutuspiirissä ihmisen suhde Jumalaan eheytyy, uudistuu ja syvenee. Tähän **Lutherkin** viittaa Isä meidän rukouksen selityksessään: ”Jumala tahtoo näin rohkaista meitä uskomaan, että hän on oikea Isämme ja me hänen oikeita lapsiaan.”

Tarkka lukija saattaa hämmentyä Jeesuksen sanoista: ”oman Isäni ja teidän Isänne”. Miksei hän vain puhu ”meidän Isästämme”? Sehän olisi paljon luontevampi ja ymmärrettävämpi ilmaisu. Mielestäni monimutkainen lauserakenne alleviivaa Jeesuksen erityislaatuisuutta. Vaikka Jeesus on avannut seuraajilleen pääsyn lapsen asemaan, silti hänen suhteensa Jumalaan on erilainen kuin opetuslasten. Selkeämmin tämä piirre tulee näkyviin temppelepisodissa (Joh. 7:28–29). Jeesus huutaa kovalla äänellä: ”Te ette häntä [Jumalaa] tunne, mutta minä tunnen hänet, koska tulen hänen luotaan

ja koska hän on minut lähettänyt.” Jeesuksen sanoista heijastuu vahva kutsu- ja mustietoisuus. Isä on antanut Pojalleen erityisaseman: tämä on saanut elää Isän läheisyydessä. Ja nyt, ajan koittaessa, Poika lähetetään ilmoittamaan tuo tieto koko ihmiskunnalle. Hänen sanomansa on pelastuksen sanoma, jonka kautta välitetään Jumalan lapseus. On tärkeää ymmärtää, ettei Jeesuksen ylösnousemus tuo tähän erityisasemaan muutosta. Tyhjän haudan jälkeenkään ei ole tulossa ketään Pojan vertaista. Päinvastoin juuri ylösnousemisessa ja taivaaseenastumisessa synnin voittaneesta palvelijasta tulee Kristus-kuningas.

Varhaiskirkon pääsiäisajan saarnoissa ei vierastettu tai peitelty Jeesuksen ainutlaatuisuutta. Piispa Meliton asettaa Kristuksen suuhun vahvan kutsun: ”Tulkaa siis tänne, kaikki te ihmisten sukukunnat, te syntien saastuttamat, ja ottakaa vastaan syntien anteeksiantamus – –. Minä teidät vien taivasten korkeuksiin. Minä teidät näytän iankaikkisen Isän. Minä teidät herätän oikealla kädelläni.” Kun ihminen ymmärtää jotakin Jeesuksen todellisesta olemuksesta, silloin hänen sisimpänsä täyttyy hämmästyksestä. Väläys tästä on kuultavissa Marian tervehdyksessä: ”Rabbuuni!” Lausahdus on erityisilmaisu. Se on vielä kunnioittavampi tervehdys kuin pelkkä *rabbi*. Näin Maria tulee ilmaisseeksi oikean asenteen Jeesuksen valtasuuruuden edessä, kunnioituksen. Jumalan Pojan edessä on syytä painua polvilleen ja ruukoilla: ”Herra, olen viheliäinen ihmisraukka. Mutta sinä et häpeä kutsua minua veljeksi. Opetä minua tuntemaan Isää yhä syvemmin.” ●

Lasse Pesu

Pastori, Pohjanmaan aluejohtaja,
Suomen Raamattuopisto

Ylösnoukseen todistajia

JOH. 21: 1–14

1. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ 27.4.

Jeesuksen erikoisjoukoilta, suuria kokeineilta miehiltä, odottaisi paljonkin ”tarjottavaa”. Opetuslapsilla oli kutsumus julistustyöhön. Israelilaisten kokemus erämaassa pian eksoduksen valtaviin tapahtumien jälkeen oli samoin: heillä ei ole mitään ruokaa. Valtavat hengelliset kokemukset eivät nyt kantaneetkaan. Kaikki-tietävä Jumala tietää tyhjyytemme, mutta tahtoo, että tuomme tilanteemme nöyrästi hänelle, senkin, että ”meillä ei ole mitään”.

Kuolleista noussut Jeesus sanoo: ”Minä pyydän teiltä ruokaa, sillä minun kehoni tuntee nälkää niin kuin teidänkin. Minä syön kanssanne, sillä me olemme samaa joukkoa ja kuulumme yhteen. Kuitenkin minä olen se, joka annan teille saaliin. Tehkää niin kuin sanon ja te tulette saamaan palkkanne.”

Tämä 40 päivän vaihe ennen taivaaseenastumista kuvastaa tietyllä tavalla maan päällä elävän seurakunnan elämää. Seurakunta on syntynyt, kun hengellisesti kuolleet ovat heränneet uuteen elämään, heidät on kastettu Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemiseen. Se tarvitsee huolenpitoa. Ruokasaaliin keskellä Jeesus sanoo Pietarille: ”Ruoki minun karitsoitani!” Samoin kuin opetuslapset itse tarvitsevat ruokaa, muistutetaan kutsumuksesta ja hengellisestä ruoasta.

Kun Jeesus ilmestyy opetuslapsilleen, hän haastaa heitä katsomaan omaa todellisuuttaan ja maailman todellisuutta avoimin silmin. ”Näettekö minut arjen aherrustenne keskeltä sellaisena kuin olen? Minä en ole vain palanen historiaa, en harhakuva tai pelkkää henkeä.” Jeesus on lihaa ja verta, todellisesti ylösnoussut vapahtaja tässä ja nyt. Seurakunta on samoin konkreettista ihmisten

elämää maan päällä, tarviten ravintoa (niin aineellista kuin hengellistä) ja tarjoten ravintoa. Kaikkea mitä seurakunta tarvitsee elämäänsä, se saa sitä Vapahtajaltaan.

Siksi on hyvä 1. tunnustaa oma tarvevuutemme hänelle, 2. kuulla hänen äänensä ja totella sitä, 3. tulla hänen ravitsemakseen.

1. Liian ”rikas” seurakunta ei tarvitse Kristuksen apua. Mammona, ihmisen oma viisaus, syntien tunnustamattomuus paisuttavat. Meidän tulee tunnustaa Kristuksen ääni ja kuunnella sitä. Kampanjat, projektit, toimenpidesuunnitelmat ja muut tempaukset tulisi aina tuoda Kristuksen eteen Sanan äärelle, rukouksin ja anomisin. Hän ei ole hiljaa vaan antaa Henkensä opastaa. Hän kyllä näyttää, minne verkkomme tulisi heittää. Hän on se, joka antaa saaliin.

2. Saalis tulisi tuoda hänen eteensä. Se on kiitollisuutta ja sen tunnustamista, mistä kaikki hyvä on lähtöisin. Meidän tulisi avoimesti tunnustaa uskomme silloinkin, kun työmme on materiaalisen avun tarjoamista ja tuoda myös avun kohde hänen eteensä. Jollemme voi todistuksellamme johdattaa kaikkia Kristuksen eteen, ainakin rukouksin voimme heidät kantaa. Hengellinen todellisuus on kaikessa läsnä.

3. Teemmekö työtämme Kristuksen rakkaudesta vai ihmisen rakkaudesta käsin? Kun kalat tuotiin Kristuksen eteen, hän itse antoikin omat eväät. Kristus täyttää palvelijansa omalla rakkaudellaan. Jumalan omat raadollisuudessaankin saavat maistaa sellaista hyvää, mikä on vain heille varattu.

Opetuslapset toteuttivat uudella tavalla sitä Jumalan kutsumusta, mikä sai alkunsa Israelin eksoduksesta. He tulivat toteuttamaan Kristuksen käskyä, ja heidän kauttaan sai alkunsa seurakunta, joka elää tänäkin päivänä Kristuksen antamalla ”eväillä.” Tämä seurakunta samoin

odottaa sitä viimeisen ajan, ”neljänkymmenen päivän” jälkeistä hetkeä, jolloin sekin nostetaan ylös taivaan kotiin.

Autiomaavaelluksen kiusauksena oli ”Egyptin lihan nälkä”. Meillä on ajassamme sama nälkä. Monet syyttävät Johdattajaamme. Kuulkaamme me, mitä Vapah-tajallamme on sanottavaa. Tuokaamme tyhjyytemme hänelle, eläkäämme hänen täyteydestään. ●

Mika Pouke

Pastori, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin aluejohtaja, Suomen Raamattuopisto

Kalastajaksi ja paimeneksi

JOH. 21: 15–19

2. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ 4.5.

Keväisenä Hyvän paimenen sunnuntaina useimpien tekstien keskuksena on luonnollisesti Jeesus, paras paimen ja muiden paimenten esikuva. Toisen vuosikerran epistolassa ja evankeliumitekstissä valokeilassa on kuitenkin enemmän Pietari, jonka kalastajakutsumukseen liitetään nyt myös paimenuus.

Pietaria on vahvasti seurattu niin kärsimyskertomuksissa kuin ylösnousemuksen jälkeen. Johannes saman sisäpiirin jäsenenä näki läheltä Pietarin uhot sekä lankeemukset. Tänäpäin hän kuvaa kalastajakumppaninsa elämän yhden käännekohdan. Takana olivat kärsimysilmoituksen jälkeinen vakuutus: ”Vaikka kaikki muut luopuisivat sinusta, minä en!” (Mark. 14:29), kiirastorstai-illan lupaus: ”Herra, sinun kanssasi minä olen valmis menemään vaikka vankilaankin tai kuolemaan” (Luuk. 22:33) ja lopulta karvas todellisuus: kolminkertainen Mestarin kieltäminen Jeesuksen ennakoivan sanan mukaisesti.

Tiberiaanjärven rannalla Pietari saa syväsielunhoitoa. Jeesus kutsuu häntä ensinnäkin kolme kertaa *Simon Johanneksen pojaksi* eli samalla nimellä kuin siinä pai-

kassa muutamaa vuotta aiemmin kutsuessaan tätä ihmisten kalastajaksi. Pietari oli ihminen, itsessään kaikkea muuta kuin kallio, jota Pietari-nimi tarkoittaa. Lempeästi Jeesus muistuttaa tästä.

Jeesuksen ja Pietarin keskustelu kuulostaa suomen kielellä oudolta, koska kreikan kielestä poiketen siinä käytetään vain yhtä rakastamista tarkoittavaa teosanaa. Kreikan kielessä sanoja on useita, ja tekstissämme käytetään kahta: *fileoo* ja *agapoo*. Ensimmäinen tarkoittaa veljesrakautta, jälkimmäinen on pyyteetöntä, itsensä uhraavaa, jumalallista rakkautta.

Jeesuksen kolmesta kysymyksestä kahdessa ensimmäisessä Jeesus kysyy: *agapas me* eli rakastatko minua niin kuin minä sinua? Kolmannella kerralla hän vaihtaa verbin: *Fileis me* eli kysymys voitaisiin kääntää: Pidätkö minusta? Kaikkiin kysymyksiin Pietari vastaa *filo se*, sinä olet minulle niin rakas kuin mihin suinkin pysytyn – enkä kykene enempään! Herra, sinä tunnet minut.

Jeesus hyväksyy Pietarin vastaukset. Kolmeen kertaan kieltänyt saa yhtä monta kertaa tunnustaa tahtonsa suunnan. Jokaiseen tunnustukseen liittyy tehtäväksianto. Ison saaliin saaneet (153 kalaa) ammatti-kalastajat lähetettiin pian heittämään pyydyksiä eri puolille tunnettua maailmaa. Saaliskaloista muodostui seurakuntia, ja niiden hoidossa tarvittiin ihmisten ruokkimista ja kaitsemista.

Ruokkiminen on uskon perusteiden opetusta alkeista aina vahvaan ruokaan. Kaitsemiseen liittyy ainakin uskon puolustaminen ja rajankäynti harhaoppeja vastaan. Siinä paimenilla on erityinen vastuu. Ja erityisen tärkeää on karitsoiden ruokkiminen, jonka Jeesus mainitsee ensimmäisenä. Lasten ohjaaminen, varustaminen ja suojaaminen elämän matkaa varten on seurakunnan ja kotien perustehtävä.

Pietari tuli hoidetuksi järven rannalla. Ei hänen perusluonteensa miksikään

muuttunut, mutta hän palveli loppuun saakka uskollisena verkkojen heittäjänä ja seurakunnan johtajana. Epistolateksti kertoo siitä kauniisti. ●

Reijo Huuskonen
Eläkerovasti, Hyvinkää

Äidin kasvot ja Jumalan

JOH. 17: 11–17

3. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ,
ÄITIENPÄIVÄ 11.5.

Vuosi sitten äitienpäivän alla saatiin hyvä uutinen: Suomi on äideille maailman paras maa. Monet naiset ja äidit omista maistaan haluavat muuttaa Suomeen. Milaista on äitien elämä noissa maissa, sillä tiedämme, ettei suomalaisäideilläkään aina helppoa ole? Vaikeudet johtuvat pääosin meistä miehistä ja isistä. Silti monet urheat naiset ponnistelevat äiteinä ja rohkeat nuoret naiset haluavat tulla äideiksi.

Maaailman tunnetuimmalta äidiltä – Maria nimeltään – olemme oppineet, että lapset otetaan vastaan Jumalan lahjana. Heidän puolestaan rukoillaan ja heidät siunaten uskotaan Jumalalle jo silloin, kun he varttuvat ”kohtu”-nimisessä osoitteessa. Heidät kasvatetaan Jeesuksen seuraajiksi eikä lasketa menemään tuhlaajalapsiksi sielunvihollisen matkaan. Vaikka suomalaislapsilla onkin paljon leluja, heille kerrotaan, ettei lelut, raha, omaisuus, ei edes työ ja terveys – ne ovat kyllä Jumalan lahjaa, mutta vain hetkeksi – ole se elämän juttu, vaan suuri juttu on lahjojen antaja, Jumala ja se, että saa olla hänen lapsensa ja taivaan perillinen.

Jokaisen äitienpäivän alla saadaan megahyvä uutinen. Kaiken loppua ei tulekaan! Jeesuksen ylösnousemus on tehnyt tavanomaisen käsityksemme todellisuudesta kyseenalaiseksi. Nykyisellä tietämyksellä ei ole vielä viimeistä totuutta. Jeesuksen ylösnousemus on aikaansa edellä. Jeesus tuli sieltä, mistä koko nyt

näkyvä todellisuutemme on lähtöisin ja palasi sinne Jumalan luo. ”Minä en enää ole maailmassa, mutta he jäävät maailmaan, kun tulen luoksesi.” Edessäpäin on jotakin sen sijaan, ettei olisi mitään. On iankaikkisuuden varmuus ja ikuisen elämän toivo. Kaikki muu puhe toivosta on liian ahdasta ja vähän, sanokaamme toivotonta. Toki ihmisen valinnan vapauden, oikeuden toteutumisen ja itse rakkauden Herran vakavan opetuksen vuoksi meidän on pidettävä esillä molemmat vaihtoehdot: taivas ja helvetti. Jos ihmisen elettyään koko elämänsä ilman Jumalaa tulisi ikuisuudeksi pakotetuksi Jumalan läsnäoloon, eikö taivas olisi hänelle kadotusta pahempi?

Jeesus toteaa, että maailma vihaa niitä, joilla on Jumalan sana ja jotka vetoavat siihen. Tässä ”maailma” tarkoittaa ihmisten itseään varten rakentamaa maailmanjärjestelmää, sellaista jossa keskus ja kaiken mitta on ihminen ja Jumalalla ei ole tilaa. ”Suurena Babylonina” sellainen maailma kiehuu kuiviin ja romahtaa mahdolluuteensa. Surullista on, että kristillisen nimeä kantava kirkkokin luopuu uskollisuudesta Herralleen ja maailmaan mukautuneena sortuu yhdessä ”Baabelin” kanssa (Ilm. 17, 18). Jumalattomuususkon peruspilari on tämä: minä määrittelen ja määrään elämäni itse. Turha tulla kenenkään sanomaan – edes Jumalan, jos sellaista on – kuka olen ja kuinka elän. Jumala ja hänen tahtonsa absoluuttinen nollapiste kadotetaan. Sen jälkeen kaikki on kaupan, ihminen ja hänen arvonsa. Selvyys vaihtuu sumuun, oikea ja väärä on suhdanteiden varassa, jalo ja halpainen vahvemman kauraa. Ihminen, joka ottaa oman elämän hallintaansa, haluaa pian hallita toistenkin elämää. Se, joka unohtaa Jumalan ja hänen tekonsa, ei ole tarkka omistakaan teoistaan. Maailman vihan ja kaiken kattavan mukautumisen paineessa eläville seuraajilleen

Jeesus rukoilee kahta asiaa: Että he olisivat yhtä ja että Jumala varjelisi heidät pahasta.

Jeesus varjeli omiaan, muttei varjellut Juudas Iskariotia. Oliko Juudaksen tultava kavaltajaksi, jotta Raamattu kävisi toteen? Oliko hänellä valinnan mahdollisuutta? Onko elämämme ennalta määrätty? Vaikeutemme kysymyksissä on aika. Olemme sidotut aikaan, eilinen on mennyt, huomisesta emme tiedä. Jumala loi ajan, muttei itse ole sidottu aikaan, niin kuin kirjailija ei ole romaanissaan. Jumala ei ole kadottanut eilistä, ja tulevaisuus on hänelle nyt. Hän katsoo ruudullaan sinun tekemän nyt asian, josta on yli 20 vuotta aikaa ja hän näkee kuolemasi hetken, vaikka siihen olisi monta vuotta. Hän näkee Juudaksen kavaltavan ja voi kertoa sen profeetalleen. Hän näki sinun tänään tulevan kirkkoon, muttei se vähentänyt sinun mahdollisuuttasi valita, missä vietät sunnuntaiaamun.

Ajatelkaa tätä sidonnaisuutta ja vapautta! Kristityt ovat ”maailmassa, mutteivat maailmasta” niin kuin laivan tehtävä on kulkea vedessä, muttei vesi saa tulla laivaan. Täällä Jumalan luomassa maailmassa olemme, mutta emme kuulu tähän maailmaan. Kristinusko nosti vapauden lipun jo vuosisatoja ennen, kuin muut tulivat viireineen. Emme yliarvioi, mutta emme aliarvioikaan tätä nyt näkyvää, mutta hetken kestäväää maailmaa. Kun katsoo riittävän kauas, näkee lähellekin paremmin. Kaukonäkö kunnossa, niin likinäkökin säilyy. Se on mahdollista yhdellä tavalla: Pyhittymällä totuudella ja totuudessa eli Jumalan sanalla ja sanassa. Vain ikuiseseen sanaan sidottu on sydämeltyä vapaa. Uskossa vapaa, rakkaudessa sidottu. ●

Keijo Rainerma

Perusta

**Uskon ja ajattelun avuksi
41. vuosikerta
Ilmestyy kuudesti vuodessa.**

Julkaisijat

Suomen Evankelisuterilainen Opiskelija- ja Koululaislähetys ry | OPKO
Suomen Raamattuopiston Säätiö | SROS
Suomen teologinen instituutti ry | STI

Vastaava päätoimittaja 2014–2016

Timo Junkkaala | timo.junkkaala@sro.fi
09 5123 9110, 050 545 8446

Toinen päätoimittaja 2014–2016

Timo Eskola | timo.eskola@sti.fi
09 668 9550

Toimitussihteeri ja taittaja

Paula Eskola | paula.eskola@sro.fi
050 361 4099

Ulkoasun suunnittelu

Teemu Junkkaala | teemu@gstj.fi

Toimitus 2014–2016

Soili Haverinen | soili.haverinen@opko.fi
Ville Kettunen | ville.kettunen@helsinki.fi
Markus Korri | markus.korri@opko.fi
Leif Nummela | leif.nummela@uusitie.com
Elina Rowland | elina.rowland@gmail.com
Arno Toivanen | arno.toivanen@meili.fi
Lauri Vartiainen | lauri.vartiainen@sro.fi

Neuvottelukunta 2014–2016

Keijo Rainerma (puheenjohtaja), Juha Auvinen, Ville Auvinen, Ruth Franzén, Markku Ihonen, Sanneli Juntunen, Lauri Melamies, Jussi Miettinen, Pekka Mäkipää, Olavi Peltola, Tapio Puolimatka, Erkki Ranta, Teuvo V. Riikonen, Niilo Räsänen, Matti Sartonen, Jouko Talonen, Mauri Tervonen, Lauri Thurén, Juha Vähäsarja

Toimituksen osoite

PL 15, 02701 Kauniainen

Kustantaja

Perussanoma Oy

Tilauspalvelu ja osoitteenmuutokset

Yap | tilaajapalvelu@yap.fi
0303 9778

Tilauhinnat 2013

Opiskelijatilaus 15 €/vuosi, kestotilaus 38€/vuosi, määräaikaistilaus 41 €/vuosi, irtonumero 7 €.

Ilmoitushinnat

1/1 sivu: 130 mm (lev.) × 193 mm (kork.) 250 €,
½ sivu: vaaka 130 mm × 96,5 mm 140 €,
pysty 62,5 mm × 193 mm 140 €,
muut: 0,80 €/pmm, palstaleveys 62,5 mm.
Hintoihin lisätään alv. (24 %).

Ilmoitusten vastaanotto

aineistot.perusta@perussanoma.fi |
050 361 4099

Kirjapaino

Kirjapaino Uusimaa. Perusta-lehti painetaan ympäristöystävällisesti.

Aikakauslehtien liiton jäsen.
ISSN 0355-7111